

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาผลของการใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2539

5.1 สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลการใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน ก่อนและหลังได้รับการสอนด้วยโปรแกรมกระบวนการกลุ่ม
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยโปรแกรมกระบวนการกลุ่มและไม่ได้ได้รับการสอนด้วยโปรแกรมกระบวนการกลุ่ม

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยโปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนได้รับการสอนด้วยโปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยโปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติของโรงเรียน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2539 ระหว่างวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2539 ถึง วันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2539 จำนวน 120 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยการนำแบบวัดแรงงูใจไฟ้สั้มฤทธิ้ไปวัดกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งหมด 3 ห้องเรียน นำมาหาค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดแรงงูใจไฟ้สั้มฤทธิ้แต่ละห้องเรียน เลือกห้องเรียนที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดแรงงูใจไฟ้สั้มฤทธิ้ต่ำสุดเป็นกลุ่มทดลอง ได้แก่ห้อง ม. 1/3 มีนักเรียนจำนวน 42 คน และ ม. 1/2 มีนักเรียนจำนวน 41 คน เป็นกลุ่มควบคุม เพราะมีค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดแรงงูใจไฟ้สั้มฤทธิ้ไม่แตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดแรงงูใจไฟ้สั้มฤทธิ้
2. โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงงูใจไฟ้สั้มฤทธิ้

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับแรงงูใจไฟ้สั้มฤทธิ้และกระบวนการกลุ่ม
2. ศึกษาแบบวัดแรงงูใจไฟ้สั้มฤทธิ้ของ สุพจน์ สิ้นสูงศ์วิวัฒน์ (2527) และศึกษาทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ของ Maslow(1970)
3. สร้างและพัฒนาแบบวัดแรงงูใจไฟ้สั้มฤทธิ้ รวมทั้งสร้างโปรแกรมกระบวนการกลุ่ม
4. นำแบบวัดแรงงูใจไฟ้สั้มฤทธิ้ ไปทดสอบหาความเชื่อมั่นกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิ้หราชเดโช จำนวน 100 คน และนำมาปรับปรุงให้เหมาะสม

5. นำโปรแกรมกระบวนการกลุ่มที่สร้างขึ้น ไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย สาขาค่าบดบ้านกอก อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น นำมาปรับปรุงให้เหมาะสม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไปวัดก่อนการทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา เพื่อเลือกกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง
2. นำโปรแกรมกระบวนการกลุ่มไปทดลองกับกลุ่มทดลอง
3. นำแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไปวัดหลังการทดลองทั้งกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง
2. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองโดยใช้การทดสอบแบบ t- dependent test
3. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หลังการทดลอง ของกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลองโดยใช้การทดสอบแบบ t- independent test

ผลการวิจัย

1. ก่อนและหลังการทดลองนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยโปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งเป็นผลมาจากอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว บิดามารดา เป็นแบบแผนหรือวิถีชีวิตของเด็กที่ได้รับอิทธิพลมาจากครอบครัว การทดลองใช้เวลาเพียง 4 สัปดาห์ จำนวน 12 ครั้ง ซึ่งเป็นระยะเวลาสั้นๆ จึงไม่เห็นผลชัดเจน แต่ก็พบว่านักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น อันจะนำไปสู่การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2. หลังการทดลอง นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยโปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และนักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน

5.2 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญและเมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนที่ได้รับการสอนปกติของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญ ถึงแม้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะพัฒนาได้จากการเรียนรู้ การฝึกฝน โดยที่ครูเป็นผู้ฝึกฝน ใช้เทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสม แต่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นลักษณะที่คงทน เกิดและพัฒนาเป็นวิถีชีวิต ดังนั้นการใช้เทคนิคหรือวิธีการต่างๆ ที่จะพัฒนาในระยะเวลาสั้น โดยเฉพาะเด็กในช่วงอายุ 10- 12 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่ยังได้รับอิทธิพลจากครอบครัว จึงยังไม่พบการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน ดังนั้นครูหรือโรงเรียนจึงต้องคิดหาเทคนิคและวิธีการที่จะพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้กับนักเรียนและต้องมีการทำอย่างต่อเนื่องโดยครูแนะแนวควรจัดกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน และการร่วมกิจกรรมต่างๆ ของทางโรงเรียน จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดบอร์ด เสนอแนะข้อมูลข่าวสารต่างๆ รวมทั้งเรื่องราวที่น่าสนใจและน่าจะเริ่มตั้งแต่ในระดับประถมศึกษา

2. จากการศึกษาพบว่า การอบรมเลี้ยงดูของบิดา มารดามีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าปัจจัยอื่นๆ (McClelland, 1961) ดังนั้นแม้โรงเรียนจะมีกระบวนการที่จะฝึกฝนและพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ก็ตาม แต่ครูต้องตระหนักอยู่เสมอว่า บิดา มารดา ครอบครัวมีอิทธิพลกับเด็กในการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนั้นถ้าจะให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มที่เป็นไปตามเป้าหมายแล้ว ครูจะต้องให้ความสำคัญกับบิดา มารดา มีการประชุมระหว่างครูกับผู้ปกครอง ให้เข้าใจวิธีส่งเสริมเด็กให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยการส่งเสริมให้เด็กใฝ่รู้ใฝ่เรียน และใฝ่สัมฤทธิ์ มีการจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่วิธีการส่งเสริมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน ส่งเสริมครอบครัวในการติดตาม

และฝึกฝนหลังจากเด็กกลับไปบ้าน มีการติดตามประเมินผล รวมทั้งให้รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณแก่นักเรียนและผู้ปกครองของเด็กที่ประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ ที่น่าชื่อเสียงมาให้กับทางโรงเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งนี้เลือกนักเรียนที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำมาทำการศึกษา ซึ่งนักเรียนในกลุ่มนี้ความสามารถในการพัฒนาในด้านต่างๆ เป็นไปได้ช้าอยู่แล้ว และเนื่องจากการแบ่งชั้นของทางโรงเรียน ที่แบ่งโดยรวมเอานักเรียนที่ผลการเรียนต่ำมารวมอยู่ในชั้นเดียวกัน ดังนั้นการที่จะจัดให้นักเรียนมีทั้งนักเรียนที่มีผลการเรียนดีและนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำมาเป็นกลุ่มทดลอง จึงไม่สามารถทำได้ ในการนำกระบวนการกลุ่มมาใช้ต้องอาศัยการมีปฏิสัมพันธ์กันภายในกลุ่ม ซึ่งถ้านักเรียนมีทั้งนักเรียนที่มีผลการเรียนดีและนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ นั่นคือมีทั้งเด็กเก่งและเด็กอ่อนจะทำให้เด็กอ่อนมีการเรียนรู้จากเด็กที่เก่ง ช่วยส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนให้ดียิ่งขึ้น

2. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้วัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทันทีหลังการทดลอง เพียงครั้งเดียวจึงไม่เห็นผลชัดเจน ดังนั้นในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพิ่มเมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่ง เนื่องจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นลักษณะที่ต้องใช้เวลาในการสร้างให้เกิดขึ้น และเมื่อเกิดขึ้นจะเป็นพฤติกรรมที่ถาวร ดังนั้นการที่จะวัดพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงหลังการทดลองระยะเวลาสั้นๆ จึงยังไม่พบข้อแตกต่าง ทั้งนี้ยังจะได้นำมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาประกอบการตัดสินใจว่า ควรจะจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้กับนักเรียนในครั้งต่อไปเมื่อใด เนื่องจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นคุณลักษณะที่ต้องมีการปลูกฝังอย่างต่อเนื่อง จึงจะสามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นได้จนถึงระดับที่คงที่ จนเป็นคุณลักษณะประจำตัว จึงจะเป็นประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน เป็นการสร้างและพัฒนาคน เพื่อเป็นการเตรียมกำลังคนให้เป็นกำลังที่สำคัญในการที่จะพัฒนาประเทศ นำประเทศชาติไปสู่ความเป็นอารยะประเทศ